

Chim gâu đôi

“Chàng gâu ra sức vươn cao cổ gù cù-cù-cù-cù-cù..., chắc là những lời tâm tình yêu thương của loài gâu, đến nỗi nàng gâu cứ nghiêng đầu, ghé lưng vào sườn chàng gâu vẽ sung sướng. Một lúc, chàng gâu tung cánh liệng sát xuống triền sông hoa cải, nàng gâu sau giây phút ngỡ ngàng cũng tung cánh liệng theo.”

Sớm mai, Sóng vác cuốc ra đồng. Anh đi giữa miền man hoa cải vàng rực cả triền sông. Bỗng anh khựng lại, nghe trong không gian bao la, một giọng chim gâu gù gù cù-cù-cù-cù-cù... Cù-cù-cù-cù-cù...

- Trời ơi! - Sóng thốt lên - Cái giọng gáy “thỏ đồng” của con gâu này đốt cháy khát khao cả đời ta.

Sóng buông rơi chiếc cuốc, nhón chân trần, mê mẩn đi theo những âm thanh như được nảy ra từ một khúc nhạc guitar gồm toàn những nốt mì-là-rê, nghe ấm mềm, gọi cảm và quyến rũ. Gần tới bờ tre, Sóng quỳ xuống ruộng, đưa bàn tay che nắng, nhìn mãi lên lùm cây, thấy đôi gâu đang đậu sát nhau.

Chàng gâu ra sức vươn cao cổ gù cù-cù-cù-cù-cù..., chắc là những lời tâm tình yêu thương của loài gâu, đến nỗi nàng gâu cứ nghiêng đầu, ghé lưng vào sườn chàng gâu vẽ sung sướng. Một lúc, chàng gâu tung cánh liệng sát xuống triền sông hoa cải, nàng gâu sau giây phút ngỡ ngàng cũng tung cánh liệng theo. Rồi cả hai vút lên bầu trời, sóng đôi bay sang phía Bách Lãm.

Sóng đứng ngơ ngẩn nhìn theo, miệng lẩm bẩm: “Thế là nó dụ dỗ con bé đi sang mãi bên Phúc Ninh rồi!” Sóng đi như chạy về nhà, vừa hối hả buộc bộ lưới bầy và lồng chim mồi vào chiếc xe đạp cũ rĩ, vừa gọi rồi rít:

- Cô Mơ, cô Mơ ơi!

- Cái khi gì mà cuống lên thế? Mơ chạy ra sát bờ rào nhà Sóng, ngó sang.

- Trông cái Tý hộ tôi, nhớ!

- Chim mới chả...! - Mơ lườm qua hàng rào, giờ hai tay còn dính đầy bùn, giọng khó chịu - Lại mò theo cái con chim mái lẳng lơ ấy chứ gì.

- Rồi tôi sẽ cho cô con gâu đực! - Sóng cố tảng lờ những câu châm chọc của Mơ.

- Người ta chả thèm!

Nghe thế, Sóng cũng không nói gì. Đã nhiều lần nghe cái giọng châm chọc, hờn dỗi của Mơ, thành quen. Anh ngẩng nhìn Mơ, cười hì hì như người có lỗi, rồi chụp chiếc mũ vải lên đầu, liệng xe ra ngõ. Anh mãi miết đạp xe vào cảng Hương Lý, đi tàu thủy sang Cẩm Nhân, lại đạp xe, vác xe trèo đèo vòng xuống Phúc Ninh. Mùa này, những tràn ruộng bậc thang Phúc Ninh chảy tràn ra tận mép hồ nước, lúa xanh lẫn với nước xanh, rừng xanh.

Những cây cọ xúm xít bên nhau, uốn mình xòe quạt phe phẩy gió, vẻ như đang rì rầm nhỏ to chuyện bản làng. Mấy bờ tre giăng giăng quanh dãy nhà sàn, ngọn uốn cong xuống, thỉnh thoảng lại tón lên mỗi khi gió hồ thổi vào. Sóng dựa xe đạp vào gốc cây cọ, mắt nhìn hút lên bờ tre, nghiêng đầu lắng nghe. Chẳng thấy tiếng chim gâu gáy! Chợt, những tiếng cười giòn tan phía sau bờ tre, tiếng cười hồn nhiên trong trẻo không lẫn vào đâu được, là tiếng cười của Xoan. Sóng dò dẫm đi sát vào hàng rào tre, nhìn qua kẽ lá thấy Xoan đang cầm chiếc ống bằng nước giội lên đầu người đàn ông lưng trần, vừa giội Xoan vừa cười sung sướng. Chao ôi, Xoan của anh đấy, vẫn cái dáng thon thả, mái tóc xanh mượt, mắt đen láy với tròng mảy lá liễu, đôi môi

tươi thắm. Xoan trẻ trung, xinh đẹp, hồn nhiên lắm. Cô ào vào cuộc đời anh như một cơn gió, rồi lại rút khỏi cuộc đời anh như một cơn gió, không chút gợn lòng. Xoan chê anh quá hiền lành, không biết làm giàu. Cũng bởi yêu quý làng quê, đồng đất Giới Phiên này, nên sau khi tốt nghiệp trung cấp nông nghiệp, anh không xin đi công tác mà hăm hở về quê, cày sâu cuốc bẫm. Anh vận dụng những kiến thức đã học được về nghề canh nông để cấy lúa cao sản, trồng và chăm sóc ngô Bioseed, nuôi bò lai Sind, ương cá giống. Lại còn làm cái nghề bẫy chim ngói, chim gâu, có khi bỏ nhà cả chục ngày theo dấu một con gâu có giọng gáy mê hồn... Một nắng hai sương, cuộc sống gia đình ngày một khá giả. Thế mà, Xoan bỏ anh, bỏ lại cái Tý hơn bốn tuổi, để theo một gã đàn ông vừa thô vừa già, hơn Xoan những mười bảy tuổi. Xoan hám chiếc Suzuki mới khừng, phi như bay và vàng bạc xúng xính quanh cổ, quanh các ngón tay của gã. Mà, gã giàu thật, bởi vận may trong các cuộc đào đãi đá ruby ở Tân Hương. Rồi gã phờn lên, ăn chơi, cờ bạc... lại mất hết, lại quay về với cái bản Siêng Cò của làng Phúc Ninh nghèo nhưng bình yên, ấm hơi người. Gã trở thành con sâu rượu còm nhom, tóc râu bù xù, quanh quẩn với cái nghề thả rọ tôm ven hồ. Thế mà, Xoan vẫn cứ trẻ trung, xinh đẹp, cười giòn như không! Sóng thầm nghĩ, cái người không biết xấu hổ, không biết khổ, không biết buồn như thế thì có đáng giận, đáng thương không nhỉ? Sóng nắm chặt bàn tay, không biết đó là cảnh rào gai, bàn tay Sóng bật máu chảy từng giọt xuống mặt đất đỏ lịm.

Đêm, Sóng nghỉ lại nhà bạn ở cuối bản Siêng Cò, một đêm đầy mộng mị. Hôm sau, hôm sau nữa, Sóng giăng bẫy trên trảng cỏ xanh rì, ngay sát bờ tre gai, nhưng bắt bóng chim. Sóng đoán chừng đôi gâu đã dừng ở Văn Phú, làng Đát hay Mỹ Gia? Ngày thứ tư, khi mặt trời ngự trên đỉnh núi Mèn, nắng vàng tỏa mênh mông mặt hồ Thác Bà thì Sóng nghe tiếng gù văng vẳng đằng xa: Cù-cù-cù-cù-cù... Cù-cù-cù-cù-cù... Trái tim Sóng đập rộn lên. Anh

tung con chim mồi lên cành cây, còn con chim mồi ở dưới đất cứ nghiền cổ Cù-cù-cù-cù-cù... Một lúc, đôi gâu như từ trên trời lao xuống, liệng mấy vòng quanh tràn ruộng bậc thang, quanh bản Siêng Cò, rồi đậu vào ngọn cây trám đầu bản. Sóng bắt đầu sốt ruột, mặc dù anh biết thế nào đôi gâu cũng xuống chỗ chim mồi. Vì tháng Ba, mùa tình yêu gâu chỉ cặp đôi, gâu trống sẽ ghen với các chàng gâu si tình có vẻ như định phá đám. Phải một lúc lâu nữa, đôi gâu vọt khỏi ngọn cây trám, liệng sà quanh chỗ con chim mồi, ý chừng xem mặt đối thủ dám xâm chiếm lãnh địa, định phá đám cuộc chơi của mình. Sóng nín thở, cố nép mình trong lùm cành lá mong móng, đợi... Và, rụp! Sóng giật giây, hai cánh lưới úp xuống. Nhưng một con đã kịp vẩy cánh vọt khỏi vòng khép của hai cánh lưới ma quỷ. Sóng nhào lại, lấy bẫy gỡ con gâu cho vào lồng, xong, mắt cứ đăm đăm nhìn theo bóng con gâu thoát nạn, đơn côi bay tít lên trời xanh.

NĂNG rục lên. Sóng vật chiếc xe đạp xuống giữa sân, đưa cánh tay áo lau mồ hôi đang lã chã hai bên hàm ếch xám nắng, rồi uể oải treo lồng chim lên cành cây hồng. Mơ dắt cái Tý chạy từ trong bếp ra, hỏi giễu:

- Chắc không gặp cái con mái lẳng lơ nên mới về nhanh thế, hử?
- Tôi gặp may thì có! - Sóng tránh cái nhìn thẳng mặt của Mơ.
- Xem nào...

Mơ vén mấy cành lá che chiếc lồng chim. Mắt cô sáng lên khi nhìn thấy con gâu to, màu lông xám nâu, mượt mà. Đột nhiên một con gâu từ đâu nhao xuống. Nó có vẻ cuống, cứ bay nhoáng nhoàng quanh nóc nhà, có lúc sát sạt chiếc lồng có con gâu vừa bắt về. Bỗng con gâu trong lồng cất tiếng cù-cù-cù-cù-cù... Cù-cù-cù-cù-cù... từng chập, cái giọng gáy “thỏ đồng” âm mềm, gợi cảm và quyến rũ khiến Mơ lặng người. Như tỉnh giấc mơ, chợt hiểu ra cái điều sâu thẳm từ tiếng gáy của con gâu đực bị nhốt trong lồng kia, Mơ cầm tay Sóng, bảo:

- Anh thả con gâu ra!

- Tôi đã hứa cho cô!

Sóng đứng ì ra đấy, đưa tay vò vò mái tóc rậm, vẻ khó xử. Cái Tý cứ quần lẩy chân bố, miệng bi bô. Không đợi Sóng, Mơ tự ý mở cửa lồng, con gâu bay vụt ra, nhào theo con gâu mái. Đôi gâu liệng qua liệng lại mấy vòng như có ý cảm ơn người giải cứu, rồi bay vào lùm tre ngoài ngõ. Sóng nhìn theo đôi gâu, nói buông:

- Tối nay cô Mơ sang đây ngủ với cái Tý, nhá?

- Nỡm...

Chẳng nhận lời, cũng không ra từ chối, Mơ ôm cái Tý vào trong nhà. Hai cô cháu ngã xuống chiếc võng. Ngoài giếng, Sóng vừa kéo gầu nước giội lên đầu, thoáng nghe lời ru: “À ơi, Ba đồng một mớ trầu cau, Sao anh chẳng hỏi những ngày còn không, Bây giờ em đã có chồng, Như chim vào lồng như cá cắn câu...” Ô, Sóng ngạc nhiên nghĩ, cái cô Mơ không xinh đẹp như Xoan mà sao có giọng hát ru ngọt ngào, êm ái đến thế, lại tốt nét nữa chứ. Thế mà (lại thế mà), tay Thỏa bỏ cô ấy đi theo gái vào tận Đác Lắc sống với nhau. Cuộc đời này sao hạnh phúc hiếm hoi làm vậy. Để rồi xem, chim sẽ xỏ lồng có ngày... Sóng giội nước ào ào như cáu giận chính mình. Lúc lâu, không nghe thấy tiếng hát ru nữa. Sóng vén màn bước vào nhà. Anh giật thót người, trái tim bỗng đập lồng lên. Trước mắt anh là Mơ ôm cái Tý nằm ngủ ngon lành... Sóng nhón chân đi ra, thầm nói trong lòng: “Con bé thèm mẹ quá rồi!” Sóng bước xuống sân. Trưa tròn bóng. Từ trong lùm tre lao xao ngoài ngõ, tiếng con gâu đục gáy cù-cù-cù-cù-cù... Cù-cù-cù-cù-cù... nghe thật nao lòng. Ôi, loài chim khi có đôi, sao nó hạnh phúc thế! Sóng nghĩ, trong giấc ngủ của Mơ thế nào cũng có giọng “thỏ đồng” cù-cù-cù-cù-cù... của con gâu đục nơi đồng đất Giới Phiên tươi tốt.

Đánh máy: Sao Bang
Nguồn: Báo Nhân Dân
Được bạn: Ct.Ly đưa lên
vào ngày: 7 tháng 7 năm 2006